

GROEN SALLAND

agrarische natuurvereniging

Secretariaat: Boxbergerweg 34, 8124 PB Wesepe
groensalland@kpnmail.nl – www.groensalland.nl

In dit nummer o.a.:

- Groen Blauwe Dienstenregeling 'Nieuwe Stijl' rondom Wesepe-Olst
- Tegenvallend seizoen voor de weidevogels
- Geef u op voor een (snoei)cursus

Beleef de natuur

Salland Natuur Fair

zondag 13 september
Landgoed Groot Zwaaftink, Heeten

gratis kinderactiviteiten | bijzondere diersoorten | demonstraties
workshops | oude ambachten | jacht & outdoor | streekproducten
duurzaamheid | braderie | gratis parkeergelegenheid
honden (aangelijnd) toegelaten

www.sallandnatuurfair.nl

Juli 2015
Jaargang 10, nummer 2

NIEUWSBRIEF

Zomer 2015

Bestuur ANV Groen Salland:

- ❖ Herman Menkveld, Olst, voorzitter
tel. 06-20559963
- ❖ Hans van Zaaijen, Olst, secretaris
tel. 0570-593197
- ❖ Teun van der Vegt, Mariënheem, penningmeester
tel. 06-22160775
- ❖ Anton Koot, Wesepe
tel. 06-51404325
- ❖ Anke Klein Lebbink, Deventer
tel. 0570-653591
- ❖ Rick Wijnberg, Raalte
tel. 06-29488564
- ❖ Gerard Willemsen, Wesepe, adviseur – Groengroep
tel. 06-21965983

De Agrarische Natuurvereniging (ANV) Groen Salland wil de (agrarische) natuur en het cultuurlandschap in Salland behouden én versterken, met als uitgangspunt een evenwichtige en verantwoorde integratie van landbouw, natuur en landschap. Het bestuur bestaat uit een groep enthousiaste Sallanders, die zich vrijwillig inzetten voor de vereniging. Momenteel telt onze vereniging ruim 130 leden, zowel burger- als boerenleden.

Van de voorzitter

Beste ANV-leden,

We beleven deze zomer grote temperatuursverschillen in ons land. Bijna een week geleden liep het kwik nog op tot tegen de 40 graden; de afgelopen dagen kwamen we niet veel verder dan 17 à 19 graden. Mens, dier en plant moeten flexibel zijn in Nederland, dat blijkt ook nu wel weer.

Zowel letterlijk als figuurlijk is flexibiliteit in doen en denken belangrijk. We leven in een snelle wereld; wat vandaag waarheid is kan morgen weer anders zijn. Melkquotering weg, fosfaatplafond bereikt, mest bijna niet verantwoord te plaatsen op landbouwgrond. Kortom, stof tot nadenken genoeg op en rond het platteland. We zullen nieuwe wegen moeten bewandelen om alles in evenwicht te houden.

Beheerplan Collectief klaar

Zo ook op het gebied van het agrarisch natuurbeheer. De ANV Groen Salland maakt nu deel uit van het Collectief Midden Overijssel, opgebouwd uit zeven agrarische natuurverenigingen in Overijssel. Het beheerplan voor 2016 is inmiddels klaar en wordt eind juli ter goedkeuring ingediend bij de provincie.

Door middel van voorintekenbijeenkomsten hebben we geïnventariseerd welke grondgebruikers belangstelling hebben voor een SNL-beheervergoeding. Voorwaarde is dat de grond op de juiste plek ligt (doelsoortenkaart c.q. kanskaart). Valt men buiten deze kanskaart, dan zijn er soms nog mogelijkheden om vergoedingen te verwerven op het gebied van landschapselementen en in de buurt van watergangen.

Herman Menkveld

Nieuwe aanpak Groen Blauwe Diensten

Groen Blauwe Diensten in Salland worden op dit moment buurtgericht opgepakt. Wij werken hierin nauw samen met Kostbaar Salland, de stichting die de gelden voor de Groen Blauwe Diensten in Salland beheert. In het artikel van Gerard Willemsen, verderop in deze nieuwsbrief, kunt u hier meer over lezen.

Verdere projecten

Samen met het Waterschap Groot Salland pakken we diverse projecten op, zoals het beheer van retentiegebieden langs watergangen. Door zo veel mogelijk samen te werken met andere gebiedspartijen bereiken we veel. Samen werkt gewoon beter!

*Herman Menkveld,
voorzitter bestuur ANV Groen Salland*

Nieuws over de weidevogels

Rick Wijnberg

Mijn eigen scholekster!

Hoe geweldig is het om als weidevogelliefhebber je eigen scholekster te hebben? En dat ook nog eens op het dak midden in een woonwijk? Nou... ik kan het zeggen, dat geeft een supergevoel! Ze vlogen al een tijdje rondom ons huis in Raalte-Noord en nadat ik een scholekster vanaf het dak achter een duif aan zag vliegen, ben ik toch maar eens gaan kijken. En jawel....een nest met maar liefst vier eieren trof ik aan!

Nest met scholekster-eieren op het dak

Nu zul je denken, wat heeft een weidevogel op zo'n dak te zoeken?

Volwassen scholekster

Hoge platte daken met grind zijn ideaal voor scholeksters om te broeden

Nou, een scholekster is van oorsprong een wadvogel, waar hij vooral broedt in de duinen. Door de veranderingen in de visserij is er aan de kust steeds minder voedsel te vinden, waardoor de scholeksters zich hebben verplaatst naar het binnenland. Hier zien we naast de scholekster op het platteland ook steeds meer scholeksters in de stad op platte daken. Hier zitten ze relatief veilig omdat er minder predatoren zijn. En omdat de scholeksters de enige weidevogels zijn die hun jongen blijven voeren tot ze groot zijn, zijn de hoge platte daken met grind ook nog eens ideaal!

Inmiddels lopen er vier kuikens op ons dak. De oude scholeksters vliegen af en aan met voedsel vanaf het grasveld tegenover ons huis. Nu maar hopen dat ze groot worden. Ik zal in ieder geval goed voor ze zorgen!

Rovers storten zich bij gebrek aan muizen op de weidevogels

Het lijkt een bijzonder slecht voorjaar te zijn geweest voor de Sallandse weidevogels. Tijdens het broedseizoen hadden we te maken met een enorme predatiedruk. Waar vrijwilligers nesten markeerden zodat boer of loonwerker de nesten kon sparen, waren de eieren vaak al weg voordat er werkzaamheden plaatsvonden. Het lijkt er sterk op dat de weidevogels indirect last hebben gehad van de hoge muizenstand van afgelopen jaar. In jaren dat er namelijk veel muizen zijn,

storten rovers zich vooral op deze soort. Hierdoor hebben zij vorig jaar een productief jaar gehad en hebben wij hun populaties flink zien groeien. Dit voorjaar kenden we geen hoge muizenstand, waardoor de vele vossen, marters, hermelijnen en andere rovers ineens op zoek moesten naar alternatief voedsel. Het lijkt erop dat de weidevogels hier dit jaar de dupe van zijn geworden.

Een grutto in het Hellendoornsebroek

Uit de alarmtellingen die wij eind mei in het veld hebben gehouden blijkt dat er maar weinig alarmerende ouderparen meer aanwezig waren. Dit betekent dat zij op dat moment geen nest of jongen meer hadden om te verdedigen. Ook waren er vroeg in het voorjaar groepen grutto's die zich alweer verzamelden voor hun terugkeer naar Afrika.

De predatie geldt niet alleen voor de door vrijwilligers gemarkeerde nesten. Ook de vogels die broedden in de percelen met uitgestelde maaidatum hadden hier last van. Bij de telling halverwege mei waren er voldoende alarmerende ouderparen aanwezig; twee weken later was meer dan de helft van deze vogels ineens verdwenen.

Niet vrij te betreden! Weidevogel broed- en rustgebied!

Het komt de laatste tijd steeds vaker voor dat broedende weidevogels hun nest verlaten. De eieren blijven dan koud in het nest liggen en de broedende vogel is nergens meer te bekennen. We maken dan melding van verlaten van het nest. Meestal is de oorzaak onbekend, maar het kan te maken hebben met verstoring vanuit de omgeving. Afgelopen jaren zien wij dat er steeds meer toerisme komt in de buitengebieden van

Salland. Er zijn steeds meer wandel- en fietspaden, ook in de rijke weidevogelgebieden. Steeds vaker zien wij dat wandelaars, vaak met honden, afwijken van de aangewezen paden en soms dwars door de weidevogelrijke percelen lopen. Dit geeft verstoring in het land en een verhoogd risico op nestverlating. Om wandelaars hier extra alert op te maken zijn onze gebieden afgelopen voorjaar voorzien van borden. Met dank aan Karin Rass (voor het beschikbaar stellen van de foto) en Ivonne Hulsink (voor het ontwerp) hopen wij dat wandelaars zich meer bewust worden van de aanwezige weidevogels en niet zomaar percelen inlopen en hierdoor weidevogels verstoren.

*Rick Wijnberg,
Bestuurslid en gebiedsregisseur weidevogels*

Bezoek onze stand op de Salland Natuur Fair!

Kom op zondag 13 september naar de Salland Natuur Fair in Heeten en: beleef de natuur!

De Salland Natuur Fair vindt plaats op landgoed Groot Zwaaftink in Heeten. Een unieke en prachtige locatie waar meer dan honderd standhouders hun passie voor ambacht, dier, natuur, jacht, voeding en streek aan je laten zien en ervaren.

De Salland Natuurfair is voor jong en oud

Durf jij eetbare wilde planten te proeven? Kun je zelf een nestkast of insectenhotel maken? Herken je echte Sallandse streekproducten en tradities? Voor jong en oud is er op de fair veel te doen en... veel te zien! De fair richt zich op duurzaamheid, streekgebonden producten, oude ambachten en bijzondere diersoorten.

Daarnaast zijn er doorlopende shows in de grote demonstratiebak en wordt er extra aandacht besteed

aan de kleintjes: zij zijn tenslotte onze toekomst! Nieuwsgierig geworden? Bekijk snel het programma op www.sallandnatuurfair.nl!

De Salland Natuur Fair is eind jaren negentig ontstaan door een samenwerking van diverse natuurorganisaties in Salland die één ding gemeen hebben: hart voor natuur en landschap. Natuurbeschermers, jagers, agrariërs, maar ook andere 'buitenliefhebbers' ontmoeten elkaar tijdens deze jaarlijkse fair.

Wij verwelkomen je graag op zondag 13 september 2015 in onze stand!

Beleef de natuur
**Salland
Natuur
Fair**

De Groengroep

Gerard Willemsen

Graafwerkzaamheden voor nieuwe natuur in Wesepe

De zomermaanden zijn over het algemeen rustige maanden voor de werkploeg van de ANV Groen Salland. De zaag- en plantklussen zijn uitgevoerd en vanwege flora- en faunawet hebben we gedurende deze tijd niet veel te zoeken in de natuur.

Toch zitten we niet stil. Vaak zijn er nog afrasteringen die hersteld of vernieuwd moeten worden, al dan niet binnen bestaande subsidieregelingen. Voor de zzp-ers van de Groengroep die ook nog een agrarisch bedrijf hebben is het een mooie periode om thuis flink aan de slag te gaan, want daar wordt dan vaak volop gezaaid en gemaaid.

Voor mij als coördinator is het een moment om alle werkzaamheden en projecten te evalueren: waar ging het goed en waar had het beter gekund. Ook met de diverse eigenaren moet er vaak nog overlegd worden of er moet nog stamhout verkocht en uitgereden worden. Intussen branden de houtkachels in Wijhe en Zwolle gewoon door en moeten er dus regelmatig houtsnippers geleverd worden.

Onderhoud voor Waterschap Salland

Inmiddels is er weer overleg geweest met Waterschap Groot Salland over het komend onderhoud aan de diverse

waterretentiegebieden waarop nogal wat houtige opslag groeit. De Groengroep weet hier wel raad mee. Na jarenlange ervaring kennen we de waterretentiegebieden tussen Deventer en Lemelerveld inmiddels op ons duimpje. De komende maanden kunt u regelmatig auto's met het logo van Groen Salland langs de wegen in de buurt van waterbergingen en waterleidingen zien staan.

Nieuwe natuur

Door een particulier in Wesepe zijn we gevraagd een stukje weiland om te zetten in nieuwe natuur (zie foto boven). Er wordt een aantal poelen gegraven en teelaarde wordt verwijderd om zodoende een andere vegetatie te laten ontstaan waarbij grassen niet de overhand krijgen. Ook zal er komende herfst het nodige worden ingeplant. Op onze website www.groensalland.nl kunt u binnenkort meer over dit project lezen.

Voor het komende zaagseizoen vinden er diverse overleggen plaats met boseigenaren, eigenaren van landgoederen en particulieren. Werkplannen en offertes moeten worden gemaakt, zodat de Groengroep na het zomerseizoen door kan werken. Het lijkt dus 's zomers vaak wat rustiger binnen de ANV, maar er is altijd wel een aantal mensen bezig met, in of voor de natuur.

Nieuwe kansen Groene en Blauwe Diensten in Salland

Eind vorige maand organiseerden wij een informatieavond over mogelijkheden om deel te nemen aan een Groen Blauwe Dienstenregeling 'Nieuwe Stijl' in het gebied rondom Wesepe-Olst. Hier is onlangs een ruilverkaveling grotendeels afgerond. Daarbij zijn nogal wat bomen en landschapselementen verdwenen. Het leek ons daarom zinvol om dit gebied aan te wijzen voor de nieuwe GBD-aanpak, waarbij het belangrijk is dat nieuwe projecten – groot en klein - worden gedragen door de buurt of het dorp. Dit wordt ook wel de buurtgerichte aanpak genoemd. In het gebied Wesepe-Olst zijn er mogelijkheden voor zowel nieuwe aanplant als onderhoud en beheer van bestaande elementen.

De belangstelling op deze avond was groot en dit leidde uiteindelijk tot een aanzienlijke lijst van geïnteresseerde deelnemers. De komende maanden worden in samenwerking met Kostbaar Salland, beheerder van het

fonds, groepen van eigenaars gevormd en voorgelicht over de regeling. Ook zal dan bekeken worden welke elementen wel of niet onder de 'groene dienst' geplaatst zullen worden. Dit zal uiteindelijk moeten leiden tot de ondertekening van een 21-jarig contract aan het eind van het jaar, zodat eigenaren een beloning krijgen voor het instandhouden van hoogwaardige landschapselementen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met Gerard Willemsen (06-21965983) of met Kostbaar Salland: info@kostbaarsalland.nl.

Akkerranden ingezaaid

Een akkerrand van Stichting IJssellandschap wordt ingezaaid met een 2-jarig mengsel van oude granen, akkerbloemen en -kruiden

zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en insecten. Daarnaast is een akkerrand voor veel vogels een natuurlijke voedselbron om de winter door te komen en een prachtige broedplek in het voorjaar.

Afgelopen mei hebben we bij een aantal pachters van Stichting IJssellandschap akkerranden ingezaaid met een mengsel van (oude) granen, akkerbloemen en -kruiden waaronder korensla, akkerleeuwenbekje, witte honingklaver, slangenkruid, boekweit en vlas. Landschap Overijssel – dat de kosten van het project voor 50% vergoedt – heeft hiervoor een uniek 2-jarig zaaimengsel laten samenstellen. Doordat een akkerrand in de winterperiode blijft staan, levert het een veilig onderkomen aan kleine

**Hebt u belangstelling voor
een (snoei)cursus?
Meld u aan!**

We willen graag uw interesse peilen voor een snoeicursus die komende herfst gehouden zal worden, zowel voor hoogstamfruit als andere landschapsbeplanting. Velen van u hebben een Groen Blauwe Diensten-contract voor landschapselementen. Herstel en aanleg is één, maar hoe onderhoud je zo iets, wat staat er in het contract en wat moet je hiervoor doen. Velen weten dat niet precies, terwijl ze wel bepaalde onderhoudsverplichtingen hebben. U kunt natuurlijk altijd de coördinator bellen, maar we willen speciaal hiervoor ook een middag/avond organiseren. Aan de hand van een GBD-contract en een werkplan gaan we het landschapselement bekijken en daarna plannen wat er gebeuren moet.

Laat ons via de mail:

groensalland@kpnmail.nl

weten waar uw interesse naar uitgaat:

1. snoeicursus fruitbomen en/of
2. uitvoeren en begrijpend lezen van een werkplan Groen Blauwe Diensten

Degenen die zich al eerder voor deze cursus hebben opgegeven staan genoteerd en hoeven zich niet opnieuw aan te melden.

Coöperatie Biomassalland breidt uit

De coöperatie Biomassalland heeft er inmiddels een paar succesvolle jaren op

zitten, waarbij er veel gedaan is in, voor en rond het Sallandse landschap en de levering van houtsnippers aan biomassakachels. De ANV Groen Salland heeft hier een belangrijke rol in gespeeld. Maar de coöperatie wil meer. Ze wil het landschapsonderhoud voor

nog meer eigenaren rendabeler en aantrekkelijker maken. Hiervoor zoekt de coöperatie actief naar nieuwe leden. Eigenaren van bos en landschap, afnemers van hout en houtsnippers en dienstverleners die een actieve rol spelen in de biomassaketen kunnen lid worden. Wilt u dus profiteren van de coöperatieve samenwerking en daarbij bijdragen aan een aantrekkelijk Sallands Landschap, meld u dan nu aan als lid van de Coöperatie Biomassalland!

Meld u aan met een landschapselement

Ook dit najaar is de Coöperatie Biomassalland weer volop actief in het Sallandse landschap. ANV Groen Salland voert veel van de benodigde onderhoudswerkzaamheden uit. Landschapsonderhoud gezamenlijk uitvoeren loont. Naarmate we samen meer landschapselementen kunnen onderhouden kan onderhoud efficiënter worden uitgevoerd. Kosten worden verlaagd, waardoor er een betere balans ontstaat tussen kosten en opbrengsten, kortom rendabeler landschapselementen. Hebt u een landschapselement dat onderhoud nodig heeft? Van houtwal tot bosrand, meld uw element(en) aan en Biomassalland draagt zorg voor het onderhoud dit najaar. Samen maken we het landschap aantrekkelijker en rendabeler.

David Borgman, 06-46053741
www.biomassalland.nl